

Отже, електрошоківі пристрої (електрошокери) є тим самим публічним майном, яке використовується як інструмент для здійснення своїх повноважень працівниками міліції, яким у свою чергу можуть і користуватися у встановленому порядку юридичні особи.

СУБ'ЄКТИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В СФЕРІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Стрельцова Н.М., здобувач кафедри економічної безпеки ННІПФІСКМ НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Матвійчук В.В.

Міністерство внутрішніх справ України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. МВС України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади у формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина, власності, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань, боротьби зі злочинністю, розкриття та розслідування злочинів, охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, безпеки дорожнього руху, а також із питань формування державної політики у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

Формування та забезпечення реалізації державної політики у зазначених сферах є, згідно з Положенням про Міністерство внутрішніх справ України, основним його завданням.

Відповідно до покладених на нього завдань МВС України:

- узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо його удосконалення та в установленому порядку подає їх на розгляд Президентові України та Кабінету Міністрів України;

- розробляє проекти державних програм з охорони громадського порядку, боротьби зі злочинністю, безпеки дорожнього руху та міграції;

- організовує діяльність головних управлінь, управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на транспорті, районних, районних у містах, міських управлінь (відділів), лінійних управлінь (відділів) і внутрішніх військ МВС України та здійснює управління ними, зокрема під час забезпечення охорони громадського порядку;

- у межах компетенції, визначеної законодавством, надає соціальну та правову допомогу громадянам, сприяє державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків;

- приймає заяви, повідомлення про правопорушення, що скоєні або готуються, а також про інші події від фізичних осіб, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

- забезпечує в межах компетенції протидію поширенню наркоманії, боротьбу з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;

- організовує інформаційно-аналітичну діяльність органів внутрішніх справ, формує довідково-інформаційні фонди, веде оперативно-пошукові та криміналістичні обліки, здійснює обробку персональних даних, у межах своїх повноважень складає статистичну інформацію, забезпечує режим доступу до інформації, надає інформаційні послуги;

- вживає заходів щодо виявлення та припинення адміністративних правопорушень, забезпечує здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, розгляд яких законом покладено на органи внутрішніх справ;

- у межах компетенції бере участь у здійсненні державної охорони органів державної влади України та посадових осіб;

- у межах компетенції вживає заходів для запобігання та припинення насильства в сім'ї;
- забезпечує відповідно до законодавства функціонування дозвільної системи;
- у межах наданих повноважень забезпечує безпеку дорожнього руху;
- здійснює державну реєстрацію та облік транспортних засобів і видає відповідні реєстраційні документи;
- забезпечує у випадках, передбачених законодавством, ліцензування окремих видів господарської діяльності;
- здійснює інші повноваження, визначені законами України та пов'язані з виконанням покладених на нього Президентом України завдань.

МВС України для виконання покладених на нього завдань має право в установленому порядку:

- 1) залучати спеціалістів центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), вчених, представників інститутів громадянського суспільства (за згодою) для розгляду питань, що належать до компетенції МВС України;
- 2) одержувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування інформацію, документи і матеріали, зокрема від органів статистики - статистичні дані, необхідні для виконання покладених завдань;
- 3) скликати наради з питань, що належать до його компетенції;
- 4) перевиріяти дотримання державними органами та органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності, їх посадовими особами, а також громадянами правил безпеки дорожнього руху, дозвільної системи та інших норм і правил, контроль за виконанням та додержанням яких покладено на МВС України;
- 5) засновувати відповідно до законодавства відомчі нагороди, нагрудні знаки та почесні грамоти МВС України тощо.

МВС України здійснює свої повноваження безпосередньо та через утворені в установленому порядку головні управління, управління МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на транспорті, районні, районні в містах, міські управління (відділи), лінійні управління (відділи).

М ВС України під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє в установленому порядку з іншими органами виконавчої влади, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, органами місцевого самоврядування, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, профспілками та організаціями роботодавців, а також підприємствами, установами, організаціями.

МВС України очолює Міністр, який призначається на посаду за поданням Прем'єр-міністра України і звільняється з посади Президентом України.

Міністр внутрішніх справ виконує, зокрема, такі повноваження:

- очолює МВС України, здійснює керівництво його діяльністю;
- спрямовує і координує здійснення іншими центральними органами виконавчої влади заходів з питань, що належать до компетенції М ВС України;
- спрямовує та координує діяльність Державної міграційної служби України;
- підписує накази М ВС України;
- визначає стратегічні напрями роботи МВС України та шляхи виконання покладених на нього завдань, затверджує плани роботи МВС України, звіти про їх виконання;
- утворює, ліквідує, реорганізовує за погодженням з Кабінетом Міністрів України органи внутрішніх справ як структурні підрозділи апарату Міністерства, що не мають статусу юридичної особи;
- призначає на посади та звільняє з посад ректорів, перших проректорів та проректорів вищих навчальних закладів МВС України;
- організовує роботу колегії МВС України і головує на її засіданнях;
- здійснює інші передбачені законом повноваження.

Для погодженого вирішення питань, що належать до компетенції МВС України, обговорення найважливіших напрямів його діяльності у МВС України

утворюється колегія у складі Міністра внутрішніх справ України (голова колегії), першого заступника та заступників Міністра за посадою. У разі потреби до складу колегії Міністерства можуть включатися керівники структурних підрозділів апарату МВС України, а також інші особи в установленому порядку. Рішення колегії можуть бути реалізовані шляхом прийняття відповідного наказу МВС України.

Для розгляду наукових рекомендацій та проведення фахових консультацій з основних питань діяльності у МВС України можуть утворюватися інші постійні або тимчасові консультативні, дорадчі органи. Рішення про утворення чи ліквідацію колегії, інших постійних або тимчасових консультативних, дорадчих органів, їх кількісний та персональний склад, положення про них затверджує Міністр внутрішніх справ України.

З метою забезпечення участі громадян у формуванні та реалізації державної політики при Міністерстві внутрішніх справ України утворена Громадська рада, яка є постійно діючим колегіальним виборчим консультативно-дорадчим органом. Громадська рада діє на підставі Положення про неї, що було схвалене на засіданні Громадської ради при МВС України (Протокол № 5 від 31 березня 2011 р.) і погоджене Міністром внутрішніх справ України 20 травня 2011 р.

Основними завданнями Громадської ради в:

- громадський контроль за діяльністю Міністерства внутрішніх справ України як єдиної системи органів, що входять до структури Міністерства внутрішніх справ України і виконують передбачені законом функції;

- налагодження системного діалогу та ефективної взаємодії МВС із громадськістю;

- сприяння врахуванню МВС громадської думки під час формування та реалізації державної політики;

- створення умов для реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами.

Громадську раду при МВС України утворено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

До складу Громадської ради можуть бути обрані представники інститутів громадянського суспільства, а саме громадських, релігійних, благодійних організацій, професійних спілок та їх об'єднань, творчих спілок, асоціацій, організацій роботодавців, недержавних засобів масової інформації, органів самоорганізації населення та інших невідприємницьких товариств і установ тощо, легалізованих відповідно до законодавства України.

Практично, публічне адміністрування у сфері внутрішніх справ, за керівної ролі Міністерства внутрішніх справ України, здійснюють наступні суб'єкти:

- 1) міліція (згідно із Законом України «Про міліцію» від 20 грудня 1990 р. № 565-ХІІ);

- 2) внутрішні війська МВС України (згідно із Законом України «Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України» від 26 березня 1992 р. № 2235-ХІІ);

- 3) Державна міграційна служба України (згідно з Указом Президента України від 6 квітня 2011 р. № 405/2011 «Питання Державної міграційної служби України»).

Міліція в Україні - державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, власність, природне середовище, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань.

Основними завданнями міліції є:

- забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів;

- запобігання правопорушенням та їх припинення;

- охорона і забезпечення громадського порядку;

- виявлення і розкриття злочинів, розшук осіб, які їх вчинили;

- забезпечення безпеки дорожнього руху;

- захист власності від злочинних посягань;

- виконання кримінальних покарань і адміністративних стягнень;

- участь у поданні соціальної та правової допомоги громадянам, сприяння у межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків.

У свою чергу, державні органи, громадські об'єднання, службові особи, трудові колективи, громадяни відповідно до ст. 6 Закону України «Про міліцію» зобов'язані сприяти міліції в охороні громадського порядку і боротьбі зі злочинністю.

Крім зазначених підрозділів, відповідно до Указу Президента України від 6 квітня 2011 р. № 405/2011 для забезпечення виконання покладених на Державну міграційну службу України завдань з реалізації державної політики у сфері протидії нелегальній міграції, а також притягнення до адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері реєстрації фізичних осіб, видачі документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство, у Міністерстві внутрішніх справ України утворено підрозділ міліції міграційного контролю. Функціонально цей підрозділ підпорядкований Державній міграційній службі України.

Для забезпечення громадського порядку на об'єктах і територіях, які мають особливе народногосподарське значення або постраждали від стихійного лиха, екологічного забруднення, катастрофи, Міністерством внутрішніх справ України з дозволу Кабінету Міністрів України можуть створюватись спеціальні підрозділи міліції.

ПРО ЗМІСТ РЕАЛІЗАЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ ПРИНЦИПУ ГЛАСНОСТІ

Хрущ В.І., здобувач Національної академії прокуратури України

Принцип гласності визначений, що визначений як пріоритетний у Законі України «Про прокуратуру» та спеціальному наказі Генеральної прокуратури України «Про організацію роботи органів прокуратури України з реалізації принципу гласності» від 14 липня 2006 р. № 11гн, а також в Указі Президента України «Про заходи щодо забезпечення особистої безпеки громадян та протидії злочинності» від 19 липня 2005 р. № 1119/2005. Поряд з цим, як свідчить практика, реалізується він досить складно.

Зазначена проблема полягає в тому, що результати перевірок рівня дотримання законності в органах та установах виконання покарань (далі – УВП) доводять тільки до вищих структур Державної пенітенціарної служби (ДПтС) та Генеральної прокуратури України, а також до безпосередніх об'єктів прокурорського нагляду, тобто вони певною мірою мають закритий від громадськості й інших учасників кримінально-виконавчої діяльності характер, позаяк інформацію про реальну ситуацію в УВП не тільки не оприлюднюють у спеціальних друкованих виданнях (як, наприклад, це здійснюють Уповноважений Верховної Ради України з прав людини і громадські експерти, зокрема міжнародні та й не розглядають на нарадах за участю представників інших органів державної влади та місцевого самоврядування, громадськості, інших суб'єктів моніторингу кримінально-виконавчої діяльності в Україні регіонального і центрального рівнів. З огляду на зазначене та керуючись визначенням у ч. 2 ст. 19 Конституції України принципом законності, відповідно до якого прокуратура та її посадові особи мають діяти у спосіб, що зазначений у Конституції та законах України, доцільно Закон України «Про прокуратуру» доповнити ст. 56-1 «Оприлюднення результатів перевірки рівня забезпечення законності в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в засобах масової інформації» й викласти її в такій редакції: «Результати перевірки рівня забезпечення законності в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в 10-денний термін в обов'язковому порядку оприлюднюють у спеціальному інформаційному бюлетені, який видають на регіональному та центральному рівнях, а також в інших засобах масової інформації. За неподання цієї інформації посадових осіб прокуратури притягають до відповідних видів юридичної відповідальності».